

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та
природокористування
Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту
Кафедра державного управління, документознавства
та інформаційної діяльності

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор з науково-педагогічної,
методичної та виховної роботи
_____ О. А. Лагоднюк
„____” _____ 2020 р.

06-14-115

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Художньо-публіцистичні жанри
Program of the Discipline
Artistic and non-fiction genres**

**спеціальність 061 Журналістика
specialty 061 Journalism
ОПП Журналістика
educational professional program Journalism**

Робоча програма з дисципліни «Художньо-публіцистичні жанри» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, які навчаються за освітньо- професійною програмою «Журналістика» спеціальності 061 «Журналістика». Рівне:НУВГП, 2020. 20 с.

Розробник: Галич В.М., д. філол. н., професор кафедри державного управління, документознавства та інформаційної діяльності

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри державного управління, документознавства та інформаційної діяльності

Протокол від “30” жовтня 2019 року № 3

Завідувач кафедри _____ (Сазонець І.Л.)

Керівник групи забезпечення
спеціальності _____ (Галич В.М.)

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІЕМ

Протокол від «б» лютого 2020 року №3

Голова науково-методичної ради з якості ННІ
_____ (Ковшун Н.Е.)

©Галич В.М.

© НУВГП, 2020 рік

Вступ

Жанрова система журналістських текстів є динамічною, рухливою, гнучкою та множинною структурою. Сама дійсність вимагає, щоб журналістика оперативно зважала на зміни в суспільстві: нова реальність вимагає нових форм утілення в слово. Ще з більшою силою ця риса проявляється в публіцистиці, адже спосіб репрезентації суспільних явищ у ній найскладніший. Саме в цьому й полягає складність її дослідження в цілому та жанрової системи зокрема.

Спроби науковців запропонувати новітні підходи до вивчення жанрової системи публіцистики демонструють стрімкі, кардинальні трансформації в сучасній теорії жанрів, що потребують осмислення та узагальнення. Погляд на традиційну систему жанрів крізь призму нового соціального контексту, ідентифікування та віднаходження відповідного місця для жанрових різновидів та модифікацій у загальній структурі дасть можливість дещо реформувати усталену жанрову систему, але в жодному разі не відмовитись від неї остаточно. Вирішення цього питання вимагає вивчення численних текстів у контексті сучасних тенденцій розвитку сфери соціальних комунікацій, звернення до практичної діяльності журналістів, до школи майстерності письменників-публіцистів, творчість яких, зокрема жанротворчість, стимулювала й живила розвиток національних медій.

Глобалізаційна доба, позначена різноаспектними проявами постмодернізму, викликала активні процеси дифузії в системі журналістських жанрів. Працівник медій повинен усвідомлювати нові тенденції в системі журналістських жанрів, володіти новаторськими технологіями у своїй творчості, постійно працювати над зростанням професійного рівня. І тут доречними будуть уроки майстерності видатних авторів – письменників-публіцистів, які вдавалися до новаторства в жанротворчості, але й не відмовлялися від традицій. Цим пояснюється часте звернення до їхньої роботи.

Актуальність курсу «Художньо-публіцистичні жанри» пов'язана з потребою переглянути традиційні погляди на систему публіцистичних жанрів, її місце в системі жанрів журналістики; зумовлена можливістю глибше осягнути як концептуальні засади публіцистичного дискурсу в цілому, так і специфіку реалізації світоглядної позиції конкретного автора, його індивідуальну стильову манеру.

Непересічність публіцистичної жанрології пояснюється багатьма факторами, зокрема складністю соціально-комунікативного феномена самої публіцистики, що виявляє себе в її метаприроді – здатності інтегруватися з жанрами інформаційного та аналітичного родів і не втрачати своєї самостійності, зберігати органічні зв'язки з художніми творами й залишатися літературою гострого політичного звучання, бути відкритою до сповідальності та інтимної тональності мемуарних та епістолярних жанрів.

Таке різнобічне бачення оригінальності жанрової системи публіцистики виявляється в доборі об'єкта курсу (сучасної публіцистики, публіцистичного доробку українських письменників), його предмета (структура, еволюція жанрової системи публіцистики, позначена національними та історичними традиціями, продиктована цивілізаційними викликами доби, поступальним розвитком світогляду й світосприйняття авторів), та методологічних засад, що враховують загальнотеоретичний зміст поняття жанру, його історичну й національну маркованість, відзначеність авторською індивідуальністю. Широка парадигма застосованих методів вивчення публіцистичних жанрів, а серед них – порівняльно-історичного, типологічного, біографічного, аксіологічного, термінологічного, статистичного та ін., посприяла найповнішій репрезентації продуктивної моделі жанрової системи публіцистики, зокрема письменників ХХ ст.

Анотація

Курс «Художньо-публіцистичні жанри» зорієнтовано на вивчення системи жанрів публіцистики в розрізі національних та світових тенденцій з урахуванням сучасних глобалізаційних процесів. Теоретичний матеріал ілюструється досвідом визначних письменників-публіцистів, що сприяє не лише засвоєнню уроків їхньої майстерності, а й демонстрації віх історії української журналістики

Ключові слова: жанр, метажанр, типологія, класифікація, публіцистика, факт, образ, автор, письменницька публіцистика, індивідуальний стиль, нарис, есе, публіцистична стаття, авторська колонка, заява, звернення, відкритий лист, сатирична публіцистика.

Abstract

The course «Artistic and journalistic genres» is focused on the study of the system of genres of journalism in the context of national and world tendencies taking into account modern globalization processes. The theoretical material is illustrated by the experience of eminent writer-publicists, which contributes not only to mastering their skills but also to demonstrating the milestones of Ukrainian journalism history.

Keywords: genre, metagenre, typology, classification, journalism, fact, image, author, writer's journalism, individual style, essay, journalistic article, author's column, statement, appeal, open letter, satirical journalism.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь знань 06 Журналістика	Нормативна	
Модулів – 2	Спеціальність 061 «Журналістика» ОПП «Журналістика»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й курс	–
Загальна кількість годин – 180		Семестр	
		2-й	–
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 Самостійної роботи студента – 8	Рівень вищої освіти: бакалавр	Лекції	
		32 год.	–
		Практичні, семінарські	
		30 год.	–
		Самостійна робота	
		118 год.	–
Вид контролю:			
		Екзамен	–

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

– для денної форми навчання 34,4% до 65,6%.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Програма обов'язкової навчальної дисципліни «Художньо-публіцистичні жанри» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра спеціальності «Журналістика». Вимоги до знань та умінь визначаються галузевим стандартом вищої освіти України.

Мета викладання – ознайомити студентів з основними поняттями теорії художньо-публіцистичних жанрів у контексті загальної енології та історії української публіцистики, специфікою об'єкта, предмета та методів вивчення, допомогти їм осмислити зону професійного застосування знань.

Завдання навчальної дисципліни:

- розкрити специфіку системи жанрів публіцистичного роду, вказати на процеси еволюції ній, з'ясувати фактори, що її зумовлюють;
- проаналізувати мовностилістичні, композиційні та інші особливості кожного жанру в межах груп (літературно-критичні, малі жанри публіцистики, сатиричні, епістолярні), та специфічний прояв у них постмодерної стилістики й дифузних (модифікованих) явищ;
- з'ясувати зміст базових термінів: «письменницька публіцистика», «публіцистика як метажанр», «публіцистичний аналіз», «художня / публіцистична деталь», «образно-публіцистичне мислення», «публіцистичність», «індивідуальний стиль публіциста»;
- поглибити поняття про іронію, сарказм, парадокс у сатиричних жанрах;
- виховувати повагу до давніх історичних традицій української публіцистики, гордості за громадянський подвиг її сподвижників на шляху ствердження незалежності України.

У процесі викладання курсу передбачено формування таких *компетенцій*: здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, пошуку та опрацювання інформації з різних джерел; здатність здобувати знання й розуміти площину їхнього застосування в професійній діяльності; здатність діяти соціально відповідально та свідомо; цінування та повага різноманітності та мультикультурності; здатність життєво й фахово реалізовувати себе на основі ціннісно-світоглядних надбань людства, ...обстоюванням громадянських чеснот і прав, соціальною відповідальністю, а також патріотичним піклуванням про продуктивний розвиток держави і суспільства (ЗК); здатність розвивати й підтримувати наякісному рівні творчі навички та публіцистичну майстерність; виявлення основних тенденцій формування сучасного інформаційного простору, зокрема впливів на його зміст, форму та обсяг процесів глобалізації; здатність визначати сучасні тенденції висвітлення в ЗМК різних політичних точок зору на розвиток українського суспільства в умовах глобалізації та міжкультурного діалогу (ФК).

Унаслідок вивчення навчальної дисципліни *студент повинен знати*:

- теорію та історію художньо-публіцистичних жанрів;

- новітні тенденції в еволюції системи художньо-публіцистичних жанрів, зумовлені добою глобалізації інформаційних потоків;
- систему жанрів публіцистики: традиції та новаторство, жанрову еволюцію та фактори, що її спричинили;
- жанрові канони публіцистичних жанрів та шляхи модифікацій;
- зміст термінів: публіцистичний рід, дифузія публіцистичних жанрів, публіцистика як метажанр, письменницька публіцистика, національно-світоглядна публіцистика, художня / публіцистична деталь, індивідуальний стиль, домисел, вимисел; іронія, сарказм та ін.
- жанрове втілення державотворчих мотивів;
- жанри публіцистики в інтернет-ЗМІ;
- особливості таких розділів публіцистики, як епістолярна, сатирична публіцистика літературна критика літературна.

уміти:

- комплексно й системно аналізувати публіцистичні тексти різних жанрів з урахуванням новітніх методик та суспільно-політичних, культурно-історичних і психологічних факторів;
- застосовувати теоретичні знання в практиці написання різножанрових публіцистичних творів, зокрема використовувати жанрово диференційовані художні прийоми;
- характеризувати сучасні тенденції в системі жанрів публіцистики на матеріалі діяльності національних засобів масової інформації;
- пояснювати жанрову концептуалізацію стратегій діяльності різних видів ЗМІ;
- коментувати жанровий досвід сучасних майстрів публіцистики;
- демонструвати вміння написання різножанрових публіцистичних творів;
- володіти теоретико-методологічними основами дослідження жанрів публіцистики.

Робоча програма містить повний перелік тем лекцій і практичних занять з курсу, які має опрацювати студент, списки рекомендованої літератури (основної та допоміжної). У програмі також подано теми та питання для самостійної роботи студентів.

Міждисциплінарні зв'язки. Навчальний курс «Художньо-публіцистичні жанри» є складовою частиною циклу дисциплін професійної (фахової) підготовки студентів за спеціальністю 061 «Журналістика». Його вивчення передбачає наявність системних та ґрунтовних знань з курсів – «Історія української журналістики», «Інформаційна журналістика», «Аналітична журналістика», «Редагування в ЗМІ», «Авторське редагування», «Публіцистика», «Теорія і методика журналістської творчості», «Українська мова в засобах масової комунікації», «Теле-, радіожурналістика» – та цілеспрямоване засвоєння спеціальної літератури, активну роботу на лекціях і практичних заняттях, виконання науково-дослідницьких та творчих завдань самостійної роботи.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1

Змістовий модуль 1. Метаприрода та національна маркованість публіцистичних жанрів

Тема 1. Вступ до курсу «Художньо-публіцистичні жанри». Мета, завдання, актуальність, професійна спрямованість курсу. З історії публіцистики. Публіцистичні жанри в науковій літературі. Публіцистика як метажанр.

Тема 2. Публіцистична стаття. Жанрові характеристики статті. Особливість публіцистичної статті. Жанрові різновиди публіцистичної статті (проблемна, оглядова, полемічна, літературно-критична, ювілейна, науково-популярна). Статті в публіцистиці Олесея Гончара: проблематика, поетика. “Нотатки із сьогодення” Олесея Гончара – зразок проблемної статті: канони жанру, засоби аргументації, діалектика факту й образу. Стаття як форма втілення державотворчого мотиву.

Тема 3. Нарис. Актуальність вивчення нарису. Термінологічний зміст поняття. Класифікація. Жанр сучасного нарису: інваріант і модифікації: загальний огляд проблеми. Нарисова творчість Олесея Гончара: знаки доби та індивідуальний стиль.

Тема 4. Есе як жанр публіцистики. Жанрова природа есе: історіографія проблеми. Визначення «есе». Історія виникнення та розвиток жанру. Жанрові ознаки есе. Внутрішньожанрова типологія та модифікації есе. Поетика та композиція есе. Есе- мініатюри Володимира Селіванова (Буряка) як зразок публіцистики початку ХХІ століття.

Тема 5. Авторська колонка у системі жанрів публіцистики. Актуальність проблеми. Історія жанру. Жанрово-стильові особливості авторська колонка та модифікації її форм. Аналіз авторських колонок у сучасній українській періодиці.

Тема 6. Комунікативна стратегія промови. З історії жанру промови. Державотворчий зміст промов письменників-публіцистів ХХ ст. Промова в публіцистичній творчості Олесея Гончара: комунікативна стратегія. Проблемно-тематичний зміст промов М. Жулинського.

Тема 7. Інтерв'ю як феномен соціальної комунікації. Державотворчий зміст. Інтерв'ю в майстерні Гончара-публіциста. Інтерв'ю Миколи Жулинського як маркер соціальної ролі автора.

Модуль 2

Змістовий модуль 2. Жанротворчість як прояв світогляду й світосприйняття авторів

Тема 8. Теоретичний вступ до літературної критики. Історіографія питання. Теорія рецензії в параметрах публіцистики. *Рецензія* як соціально-комунікативний феномен у публіцистиці Олесея Гончара.

Тема 9. Передмова як літературно-критичний жанр. Концепція літературної критики Миколи Жулинського: морально-етичні засади та тематичне розмаїття. Комунікативна стратегія передмов Олесея Гончара

Тема 10. Малі (епістолярні) жанри публіцистики. Вступне слово. Публіцистичний лист. Відкритий лист. Привітання. Заява. Звернення.

Тема 11. Некролог. Запис до книги музею. Вступне слово. Історія жанру некролога. Інтертекстуальність як риса сучасного некролога. Особливість лексики. Поняття про жанр запису до книги музею. Класифікація записів до книги музею. Асоціативні та тематичні зв'язки з іншими творами різних жанрів. Мовностилістична палітра жанру запису до книги музею.

Тема 12. Сатиричні жанри. Сатиричні жанри журналістики: історіографія проблеми. Поняття про сатиру. Фейлетон: історія та теорія жанру. Памфлет: структура змісту та проблематика.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем змістових модулів	Кількість годин			
	Денна форма			
	Усього	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Модуль 1. Змістовий модуль 1. Метаприрода та національна маркованість публіцистичних жанрів				
Тема 1. Вступ до курсу «Художньо-публіцистичні жанри»	12	2	2	8
Тема 2. Публіцистична стаття	14	2	2	10
Тема 3. Нарис	18	4	4	10
Тема 4. Есе як жанр публіцистики	18	4	4	10
Тема 5. Авторська колонка у системі жанрів публіцистики	14	2	2	10
Тема 6. Комунікативна стратегія промови	14	2	2	10
Тема 7. Інтерв'ю як феномен соціальної комунікації	14	2	2	10
Разом за змістовим модулем 1	104	18	18	68
Модуль 2. Змістовий модуль 2. Жанротворчість як прояв світогляду й світосприйняття авторів				
Тема 8. Теоретичний вступ до літературної критики. Рецензія	14	2	2	10
Тема 9. Передмова як літературно-критичний жанр	14	2	2	10
Тема 10. Малі (епістолярні) жанри публіцистики	14	2	2	10
Тема 11. Некролог. Запис до книги музею	18	4	4	10
Тема 12. Сатиричні жанри.	16	4	2	10
Разом за змістовим модулем 2	76	14	12	50
Усього годин	180	32	30	118

5. Теми практичних занять

№ пп/п	Теми практичних занять	Денна форма навчання
1.	Тема 1. Вступ до курсу «Художньо-публіцистичні жанри»	2
2.	Тема 2. Публіцистична стаття	2
3.	Тема 3. Нарис	4

4.	Тема 4. Есе як жанр публіцистики	4
5.	Тема 5. Авторська колонка у системі жанрів публіцистики	2
6.	Тема 6. Комунікативна стратегія промови	2
7.	Тема 7. Інтерв'ю як феномен соціальної комунікації	2
8.	Тема 8. Теоретичний вступ до літературної критики. Рецензія	2
9.	Тема 9. Передмова як літературно-критичний жанр.	2
10.	Тема 10. Малі (епістолярні) жанри публіцистики	2
11.	Тема 11. Некролог. Запис до книги музею	4
12.	Тема 12. Сатиричні жанри	2
Всього		30

6. Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів **денної форми навчання**:

60 годин – підготовка до аудиторних занять, аналіз, написання та редагування публіцистичних творів різних жанрів;

30 годин – підготовка до контрольних заходів;

28 годин – опрацювання окремих тем програми або їх частин, які не викладаються на лекціях.

6.1 Завдання для самостійної роботи

№ п/п	Назва теми	Денна форма навчання
1	Анотаційний огляд наукової літератури з історії та теорії публіцистичних жанрів	7
2.	Аналіз нарисів українських письменників: діалектика образу і факту	7
3.	Написання та редагування нарису	7
4.	Написання та редагування публіцистичної статті: специфіка системи аргументації	8
5.	Аналіз та написання інтерв'ю	8
6.	Жанрові модифікації авторської колонки у векторах постмодернізму. Авторська майстерність (на матеріалі творчості В. Коротича та Ю.Макарова, Ю. Андруховича).	7
7.	Написання та редагування авторської колонки.	8
8.	Есеїстика сучасних письменників: уроки майстерності.	7
9.	Написання есе	8
10.	Промова в координатах риторики	7
11.	Дискусійні проблеми літературної критики	7
12.	Написання рецензії	8
13.	Аналіз передмов	7
14.	Епістолярні жанри публіцистики на шпальтах всеукраїнських та регіональних газет.	7

15.	Сатиричні жанри публіцистики на шпальтах сучасних газет і журналів	7
16.	Реферативні повідомлення на теми: <ul style="list-style-type: none"> •Тенденції розвитку публіцистичних жанрів у сучасних ЗМІ: суб'єктивніта об'єктивні причини. •Особливість жанрової системи письменницької публіцистики. •Художньо-публіцистична деталь як жанрова домінанта. •Явища дифузії в підсистемі епістолярних жанрів. •Жанрова гра в публіцистичній творчості письменників публіцистів тамедіакультура. •Щоденник письменника-публіциста як свідчення його жанрових пошуків. 	8
Усього		118

7. Методи навчання

Словесні методи: лекція, пояснення, бесіда. Практичні методи: моделювання ситуацій публіцистичного мовлення, вправи творчого характеру, спрямовані на аналіз та написання публіцистичних творів. Методи організації самостійної розумової діяльності студентів: проблемно-інформаційний (інтерактивні технології, використання мультимедійних засобів), частково-пошуковий (обговорення дискусійних проблем), дослідницький (реферативні повідомлення).

8. Методи контролю

Оцінювання завдань поточного контролю проводиться з розрахунку від 0 до 100 балів. У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи: *методи усного контролю*: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, повідомлення, доповідь, презентація теми. *Методи письмового контролю*: модульна контрольна робота, що включає творчі завдання (аналіз та написання публіцистичних творів), тестування, моделювання теоретичних сутностей проблем публіцистики. *Методи самоконтролю*: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Оцінювання виконаних завдань, у тому числі творчого характеру, здійснюється за такими критеріями (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

0% – завдання не виконано;

40% – завдання виконано частково, висновки не аргументовані і не конкретні;

60% – завдання виконано повністю, висновки містять окремі недоліки, судження студентане достатньо аргументовані;

80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки не системного характеру;

100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль та самостійна робота												Підсумковий контроль	Сума
Модуль 1. Змістовий модуль 1. Метаприрода та національна маркованість публіцистичних жанрів							Модуль 2. Змістовий модуль 2. Жанротворчість як прояв світогляду й світосприйняття авторів						
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	T 8	T 9	T 10	T 11	T 12	40	100
4	4	8	8	4	4	4	4	4	4	8	4		

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою
90–100	відмінно
82–89	добре
74–81	
64–73	задовільно
60–63	
35–59	незадовільно з можливістю повторного складання
0–34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Методичне забезпечення

Тексти лекцій (електронні), тестові завдання, методичні вказівки, що включають плани практичних занять, завдання для самостійної роботи, список рекомендованої літератури.

Галич В. М. Методичні вказівки до виконання практичних завдань і самостійної роботи з навчальної дисципліни «Художньо-публіцистичні жанри» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Журналістика та соціальні комунікації» спеціальності 061 «Журналістика». Рівне: НУВГП, 2020.

11. Рекомендована література

Базова

1. Антонова О. В. Національно-світоглядна публіцистика Миколи Жулинського як інтеграція

жанрово-тематичних доміант : автореф. дис... канд. наук із соціальних комунікацій : спец.

27.00.04. Луганськ, 2011. 16 с.

2. Біловол Ю. Є. Мотиви державотворення в письменницькій публіцистиці кін. ХХ – поч. ХХІ ст. : еволюція, поетика, прагматика : дис... канд. соціальних комунікацій : спец. 27.00.04. Луганськ, 2010. 218 с.

3. Буряк В.Д. Сучасний термінологічний дискурс теорії публіцистики як інтелектуальний фактор Вісник Луганського національного педагогічного університету імені

Тараса Шевченка. Філол. науки. 2008. № 3 (142). С. 5–12.

4. Безверха З.А. Жанрові та лексико-стилістичні особливості матеріалів преси з проблем Чорнобильської аварії на ґрунті їх аналізу: дис. ... канд. філол. наук : 10.01.08. К., 1997. 194 с.
5. Василик Л. Є. Світоглядна публіцистика сучасних літературно-художніх видань: концептосфера національної ідентичності: монографія. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2010. 416 с.
6. Василик Л. Є. Номінативний та метафоричний концепти в публіцистичному тексті. Вісник Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна. Сер. Філол. 2007. №766. Вип. 51. С.249–252.
7. Високоліття: Олесь Гончару 75 : збірник матеріалів / ред.-упоряд. В.Я. П'янов. К.: Укр. письменник, 1993. С. 203–205
8. Галич В.М. Олесь Гончар – журналіст, публіцист, редактор: еволюція творчої майстерності : монографія. К. : Наук. думка, 2004. 816 с.
9. Галич В. М., Куцевська О. С. Дискурс авторського редагування публіцистичного твору: творча лабораторія Олесь Гончара : монографія. Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2013. 272 с.
10. Галич В.М. Поетика публіцистичного тексту (на матеріалі творчості Олесь Гончара) : навч. посіб. К.: Шлях, 2006. 200 с.
11. Галич В.М. Публіцистична творчість Олесь Гончара: історія, поетика, прагматика : дис. ... доктора філол. наук. К., 2004. 452 с.
12. Галич В. М. Щоб слово жило...: монографія. Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2013. 444 с.
13. Гід журналіста: зб. навч. матеріалів, складена за французькою методикою вдосконалення працівників ЗМІ / упоряд. А. Лазарева; Центр підготовки й вдосконалення журналістів (Париж); Інститут масової інформації (Київ). К., 1999. 96 с.
14. Глушко О. К. Художня публіцистика: європейські традиції і сучасність. К. : Арістей, 2010. 192 с.
15. Головки Б. Н. Интертекст в массмедийном дискурсе. М.: Книжный дом «ЛИБРОКОМ», 2012. 2064 с.
16. Гончар Олесь. Чим живимо: На шляхах українського Відродження. К.: Укр.. письменник, 1993. 400 с.
17. Гриценко О., Кривошеєв Г., Шкляр В. Основи теорії журналістської діяльності. К.: Міжнародний Інститут лінгвістики і права, 2000. 205 с.
18. Гришина С.В. Українська публіцистика 60-х і 90-х років ХХ століття в контексті національного відродження (ідеї і тенденції): дис. ... канд. філол. наук : 10.01.08. К., 2004. 185 с.
19. Дацишин Х.П. Метафора в сучасному українському політичному дискурсі: за матеріалами преси 1995–2002 років : довідник. Львів : ПАІС, 2004. 260 с.
20. Дацишин Х.П. Метафора в українському політичному дискурсі (за матеріалами сучасної періодики): дис. ... канд. філол. наук : 10.01.08. Львів, 2004. 208 с.
21. Дзюба Т. А. Спрага народу і спрага Вітчизни. Публіцистика друг. пол. ХІХ. – перш. трет. ХХ ст.: модель національної ідентичності : монографія. Чернівці: Видавець Лозовий В. М., 2012. 368 с.
22. Житарюк М. Соціокультурна модель журналістики: традиції і новаторство : монографія. Львів, 2008. 416 с.
23. Здоровега В.Й. Теорія і методика журналістської творчості: навч. посібник.

Львів: ПАІС, 2004. 268 с.

24. Зелінська Н. Поетика приголошеного слова (Укр. наукова література ХІХ поч. ХХ ст.) : монографія. Львів : Світ, 2003. 352 с.
25. Зражевська Н. І. Розуміння медіа культури: комунікація, постмодерн, ідентичність, ідеології, медіа контроль: монографія. Черкаси: Видавець Ю. Чебаненко, 2012. 408 с.
26. Качкан В.А. Традиції і новаторство радянської публіцистики. К. : Вища школа, 1984. 210 с.
27. Ким, М. Н. Жанры современной журналистики. С.Пб. : Изд-во Михайлова В. А., 2004. 355 с.
28. Ключев, Ю. В. Теория жанров: новые подходы. Жанры в журналистском творчестве : материалы науч.-практ. сем. «Современная периодическая печать в контексте коммуникативных процес сов». Санкт-Петербург, 19 марта 2003 г. / отв. ред. Б. Я. Мисонжников. С.Пб. : С.-Петерб. гос. ун-т, 2004. С. 67–78.
29. Колесниченко, А. В. Жанры прикладной журналистики // Журналистика и медиарынок. 2008. № 2. С. 33–36.
30. Кройчик, Л. Е. Система журналистских жанров. Основы творческой деятельности журналиста : учеб. для студ. вузов по спец. «Журналистика» / ред.-сост. С. Г. Корконосенко. С.Пб. : Знание, СПБИНВЭСЭП, 2000. С. 125–167.
31. Лазебник Ю.А. Проблеми літературної майстерності в журналістиці. К. : Держполітвидав України, 1963. 266 с.
32. Лось Й. Публіцистика й тенденції розвитку світу. Львів : ПАІС, 2008. 376 с.
33. Мельник, Г. С. Процесс жанрообразования в журналистике, литературе и PR: аналогии и различия . Жанры в журналистском творчестве : материалы научн.-практ. сем. «Современн периодическая печать в контексте коммуникативных процес сов». Санкт-Петербург, 19 марта 2003 г./ отв. ред. Б. Я. Мисонжников. С.Пб. : С.-Петерб. гос. ун-т, 2004. С. 28–45.
34. Михайлин І.Л. Журналістика як всесвіт : вибрані медіа дослідження. Х. : Прапор, 2008. 512 с.
35. Михайлин І.Л. Основи журналістики. К.: ЦУЛ, 2003. 284 с.
36. Москаленко А.З. Теорія журналістики : навч. посіб. К. : Експрес-об'ява, 1998. 335 с.
37. Парцей М.П. Авторський фактор у публіцистиці Львів : Світ, 1990. 200 с.
38. Подолян М. Публіцистика як система жанрів. К. : Київський ун-т, Інститут журналістики, Центр вільної преси, 1998. 48 с.
39. Прилюк Д.М. Теорія і практика журналістської творчості: проблеми майстерності. К.: Вища школа, 1983. 280 с.
40. Потятиник Б., Лозинський М. Патогенний текст. Львів : Місіонер, 1996. 296 с.
41. Різун, В. В. Трачук Т. А. Нарис з історії та теорії українського журналістикознавства : монографія. К., 2005. 232 с.
42. Серажим К.С. Структура публіцистичного тексту: загальні підходи до текстологічного аналізу. Наукові записки Інституту журналістики. К., 2000. Т. 1. С. 103–114.
43. Теорія і практика радянської журналістики (Основи майстерності. Проблеми жанрів): навч. посібник / під ред. В.Й. Здоровеги. Львів: Вид-во при Львівському ун-ті, 1989. 328 с.
44. Чекмишев О.В. Міфо-символічна система публіцистичних текстів Симона Петлюри в контексті національної міфології: дис канд. філол. наук : 10.01.08. К., 1996. 174 с.

45. Яворська Г. Політичні метафори і політичні сюжети: замітки до діалогу Україна і Європейський Союз. Дзеркало тижня. 2002. 8 берез.
46. Яременко С.А. Мовне питання в науково-публіцистичних джерелах кінця ХІХ – початку ХХ ст.: дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01. К., 2004. 222 с.

Допоміжна

1. Андрухович Ю. Диявол ховається в сирі // Вибрані спроби. К. : Критика, 2006. 320 с.
2. А труднощі ми переживемо. Україна молода. 2014. № 45 (124). С. 9–11
3. Бездоглядна якість. Дзеркало тижня. 2014. №45 (191). С. 6–7
4. Бійка за Крим. Битва ще попереду?. Україна молода. 2014. №60 (143). С. 11–12
5. ВідоКРИМлені. Україна молода. 2014. №73 (162). С. 4–5
6. Вперед, у минуле. Україна молода. 2014. №47 (126). С. 3
7. Герої та ентузіасти. Україна молода. 2014. №60 (143). С. 10
8. Десант «Ярославого Валу» – на Львівщині. Літературна Україна. 2012. №17 (5446). С. 18
9. Джентельмени «У дачі». Дзеркало тижня. 2014. №25 (171). С. 8
10. Драч І. Берегти Українську державу. Від Форуму до Форуму. К.: Видавець «Форумтворчої молоді України», 2006. С. 106–107.
11. Драч І. Будемо рівними серед рівних. Культура і життя. 1992. 1 лют.
12. Драч І. Від Форуму до Форуму. К. : Видавець «Форум творчої молоді України», 2006. 272 с.
13. Драч І. Доповідь І. Драча. Літ. Україна. 1991. 21 берез.
14. Драч І. Збираймо святу трійцю. Голос України. 1992. 22 січ.
15. Драч І. Кравчук з Плющем не поб'ють горшки, бо між ними стоїть Кучма. Україна молода. 1993. 1 січ.
16. Драч І. Національна консолідація історично неминуча. Літ. Україна. 1998. 12 листоп.
17. Драч І. Останній притулок свободи. Молодь України. 1990. 18 жовт.
18. Драч І. Політика : статті, доповіді, виступи, інтерв'ю. К., 1997. 389 с.
19. Драч І. Політика : статті, доповіді, виступи, інтерв'ю. К., 1997. С. 3–6.
20. Драч І. Потрібно відійти від економічної прірви. Голос України. 1992. 24 січ.
21. Драч І. Про незалежність, якої ще немає. Літ. Україна. 1990. 30 серп.
22. Драч І. Я чую цю землю. Літ. Україна. 2006. 28 верес.
23. Дудар Євген. Автопортрет з натури. Штани з Гондурасу. К.: Український письменник, 1993.
24. Дудар Євген. Лист запорожців – волелюбних хлопців яничарам – в Україні і не в Україні сущим. Плацдарм. К.: Феміна, 1996.
25. Дудар Євген. Хунта діє. Плацдарм. К.: Феміна, 1996
26. Дудар Євген. Час розплати настав. Плацдарм. К.: Феміна, 1996.
27. Дріб'язковість величі. Дзеркало тижня. 2014. №8 (154). С. 16
28. Забужко О. Філософія української ідеї та європейський контекст: франківський період. К. : Основи, 1993. 126 с.
29. Забужко О. Летурреорлего. 15 текстів про українську революцію. К. : Вид-во факт. 2006

30. Заводний живчик. Україна молода. 2014. № 46 (125). С. 5 – 6
31. Зажерливість. Хабарництво. Протести. Україна молода. 2014. №60 (143). С. 15.
32. Захисний пояс чи зона небезпеки? Дзеркало тижня. 2014. №45 (191). С. 5 – 6
33. Зелений десант в Ірпені. Літературна Україна. 2012. №16 (5445). С. 11.
34. Іспит на людяність влада провалила. Україна молода. 2014. № 47 (126). С. 11
35. Київ згідно з Генпланом-2015: столиця чи мегасело? Дзеркало тижня. 2014. №45 (191). С. 7 .
36. Коли висохне чорнило на угоді про асоціацію? Дзеркало тижня. 2014. №11 (157). С. 3 – 4.
37. Корисний обід – жити до ста літ. Україна молода. 2014. №45 (124). С. 7
38. Королівство кривих податків: новенькі ще не розселилися? Дзеркало тижня. 2014. №10 (156). С. 10
39. Ліс за горами. Дзеркало тижня. 2014. №7 (153). С. 3
40. Люстрація білих халатів. Дзеркало тижня. 2014. №9(155). С. 4
41. Львівський гамбіт. Літературна Україна. 2012. №26 (5505). С. 5
42. Масенко Л.Т. Мова і політика. К. : Соняшник, 1999. 100 с.
43. Масенко Л.Т. Мова і суспільство: постколоніальний вимір. К. : Вид. дім «КМ Академія», 2004. 164 с.
44. Мельбурнська точка відліку. Україна молода. 2014. № 45 (124). С. 14
45. Милі квартири у романтичній Милій. Україна молода. 2014. №45 (124). С. 17.
46. Мільйон «так». І «так» мільйонів? Україна молода. 2014. № 46 (125). С. 4
47. Мовчан П. Твори : в 3 т. К. : Видавничий центр «Просвіта», 1999 Т. 3: Координатичасу : літературно-критичні статті, публіцистика, есе. 1999. 584 с.
48. Мовчан П. Хто знає історію, витоки свого народу, тому швидше розвидняється. Освіта України. 1997. 31 січ.
49. Мушкетик Ю. За демократизм, національне відродження, високу духовність літератури. Літ. Україна. 1991. 18 квіт.
50. Мушкетик Ю. Криза духу. Літ. Україна. 1990. 27 верес.
51. Мушкетик Ю. Перед лицем історії. Літ. Україна. 1989. 12 листоп.
52. Мушкетик Ю. Тиждень незалежності, або Якщо не загинемо в чергах. Літ. Україна. 1991. 19 груд.
53. Мушкетик Ю. Чи можна нам сьогодні укласти Союзний договір?. Літ. Україна. 1991. 8 серп.
54. Мушкетик Юрій. За демократизм, національне відродження, високу духовність літератури (Доповідь на відкритті X з'їзду письменників України) Літ. Україна. 1991, 18 квітня.
55. Музика – це філософія почуттів, філософія – це музика думки. Культура і життя. 2012. №37 (4505). С. 6
56. На Олімпіаді – як на війні. Україна молода. 2014. №45 (124). С. 10.
57. Насилля – вирішення палестино-ізраїльського конфлікту. Дзеркало тижня. – 2014. №45 (191). С. 11
58. Недофінансування від недореформування. Дзеркало тижня. 2014. №46 (192). С. 3
59. Не ЦАРБОВське це діло – Україну захищати, або чи такий президент нам потрібен? Україна молода. 2014. №91 (190). С. 6–7
60. Нова хвиля містичного письма // Літературна Україна. – 2012. – №15 (5444). – С. 3.

61. Перехресні стежки «Літературної України». Літературна Україна. 2012. №14 (5443). С. 3.
62. Олійник Б. Вибрані твори : у 2 т. К. : Вид-во «Укр. енциклопедія». Т. 2: Переклади. Публіцистика / уклад. Слободяник А.Я., Зяблюк М.П., Луків М.В., Янко Д.Г. 2006. 608 с.
63. Олійник Б. Крилиці моралі та духовна посуха : статті, виступи, публіцистичні роздуми, інтерв'ю. К. : Рад. письменник, 1990. 278 с.
64. Олійник Б. Мова – це голос народу. Літ. Україна. 1989. 2 листоп.
65. Олійник Б. Працюю, як підказує мені совість. Літ. Україна. 1990. 15 берез.
66. Олійник Б. Хто наступний? К. : Оріяни, 1999. 32 с.
67. Олійник Б. Чи відають, що творять. *Крчнчці моразі та духовна посуха* : статті, виступи, публіцистичні роздуми, інтерв'ю. К. : Радянський письменник, 1990. С. 191–195.
68. Павличко Д. Біля мужнього світла : літ.-критичні статті, спогади, виступи. К. : Рад. письменник, 1988. 336 с.
69. Павличко Д. Братерство – це справедливість. Літ. Україна. 1989. 23 лют.
70. Павличко Д. Бути вільною людиною і вільною нацією. *Українська національна ідея* : статті, виступи, інтерв'ю, документи. К. : Основи, 2004. С. 11–13.
71. Павличко Д. Наш народ встає з колін. Літ. Україна. 1990. 19 квіт.
72. Павличко Д. Політика для мене – лиш засіб глибше пізнати людину і світ. За вільну Україну. 1995. 8 квіт.
73. Павличко Д. Свято рідної мови. Літ. Україна. 1988. 29 верес.
74. Павличко Д. Україна і світ. Літ. Україна. 1992. 3 верес.
75. Павличко Д. Українська національна ідея : статті, виступи, інтерв'ю, документи. К. : Основи, 2004. 771 с.
76. Поетолікар. Україна молода. 2014. №43 (122). С. 3
77. «Пральня» чи Міністерство культури. Україна молода. 2014. №60 (143). С. 14
78. Професор – травознай. Україна молода. 2014. №60 (143). С. 12
79. Січень гривню береже. Україна молода. 2014. № 45 (124). С. 4
80. Собор у вогні. Україна молода. 2014. №46 (125). С. 12
81. Спереду в попередників. Україна молода. 2014. №46 (125). С. 14
82. Стандарти бояться – у ЄС не ходити. Дзеркало тижня. 2014. №24 (170). С. 9
83. «Суперміністерство» в міні країні. Україна молода. 2014. №60 (143). С. 7
84. Титановий контрудар. Дзеркало тижня. 2014. №46 (125). С. 8 – 9
85. У 2015-му буде шанс перемогти// Україна молода. 2014. № 46 (125). С. 7
86. У будинку митрополіта, що на території “Софії Київської”, невдовзі буде відкрито нові музейні експозиції. Культура і життя. 2012. №37 (4505). С. 9 – 10
87. Україна «затоплює» Америку хвилею інтелекту, «зневоднюючи» себе? Дзеркало тижня. 2014. №45 (191). С. 2 – 3
88. У страйку очі великі. Україна молода. 2014. № 46 (125). С. 12 – 13
89. Чи виросте білий лебідь із гадкого каченяти? Дзеркало тижня. 2014. №45 (191). С. 4
90. Чорна пляма на білих халатах. Україна молода. 2014. №46 (125). С. 6
91. Щоб на шляху від школи додому кожному траплялася книгарня. Літературна Україна. 2012. №21 (5450). С. 7 – 8
92. Яворівський В. На Майдані. Літ. Україна. 2006. 21 верес.
93. Яворівський В. Оглянься з осені в кінці століття. Літ. Україна. 1992. 22 жовт.
94. Яворівський В. Рух – це союзник оновлення. Культура і життя. 1989. 13 серп.
95. Яворівський В. Слово на устах народу. В. Яворівський. Літ. Україна. 1989. 20 лип.

96. Яка гармонія звучання! Культура і життя. 2012. №37 (4505). С. 4 – 5
97. Я відвідав чимало країн світу, а у своїх текстах – усі. Україна молода. 2014. № 46 (125). С. 10.

12. Інформаційні ресурси

1. Бібліотечний світ України. URL: <http://www.ukrlibworld.kiev.ua>
2. Електронна бібліотека України. URL: <http://www.lib.com.ua>
3. Інформаційні ресурси у електронному репозиторії Національного університету водного господарства та природокористування. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/view/types/methods/>
4. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режимдоступу: <http://nbuv.gov.ua>
5. Національна парламентська бібліотека. URL: <http://www.nplu.kiev.ua>
6. Наукова бібліотека НУВГП (м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75). URL: http://nuwm.edu.ua/MySQL/page_lib.php.
7. Національна бібліотека ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>.
8. Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека (м. Рівне, пл. Короленка, 6). URL: <http://libr.rv.ua/>.
9. Рівненська централізована бібліотечна система (Київська, 44, Рівне). URL: <https://www.facebook.com/cbs.rivne/>.
10. Українська бібліотека. URL: <http://www.lib.org.ua>

Наукова література

1. Казакова Т. В. Поетика жанру некролога [Електронний ресурс]. Наукові записки інституту журналістики. К. : Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2003. Т. 11. URL: <http://journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=1528>
2. Подлубнова Ю. О метажанрах, мегажанрах и других жанровых образах. URL: <http://www.proza.ru/2006/01/20-111>
3. Станкевич-Шевченко А. Комунікативні стратегії інтерв'ю [Електронний ресурс]. Вісник Львівського університету. Серія: Журналістика. Вип. 26. URL: http://www.franko.lviv.ua/faculty/jur/publications/visnyk26/Statti_Stankevych-Shevchenko.htm
4. Титаренко М. Світоглядна публіцистика: авово. Збірник праць Науково-дослідного центру періодики. Львів, 2008. Вип. 15. URL: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/ZPNDZP/2008/Tytarenko_M.htm
5. Шибаева Л. Жанры в теории и практике журналистики. Журналистика. 2000, 8 сент. (№17). URL: <http://www.relga.rsu.ru/n47/jur47.htm>

Тексти для аналізу

1. Андрухович Ю. Без візи в Європу чи без мила в Росію? URL: <http://tsn.ua/analitika/bez-vizi-v-yevropu-chi-bez-mila-v-rosiyu-325083.html>
2. Андрухович Ю. Вам сказано: успіх! URL: <http://tsn.ua/analitika/vam-skazano-uspih.html>.
3. Андрухович Ю. Вибори-шмибори. URL: <http://tsn.ua/analitika/vibori-shmibori.html>.
4. Андрухович Ю. Ліжко його українське. URL: <http://tsn.ua/analitika/lizhko-yogo-ukrayinske.htm>. Назва з екрана.

5. Андрухович Ю. Навіки разом. URL: <http://tsn.ua/analitika/naviki-razom.html>.
6. Андрухович Ю. Наша мова: вірші в диванах. URL: <http://tsn.ua/analitika/nasha-mova-virshi-v-divanah.html>
7. Андрухович Ю. Одеса-мама, Одеса-мова. URL: <http://tsn.ua/analitika/odesa-mama-odesa-mova.html>. - Назва з екрана.
8. Андрухович Ю. Отаке воно, малята [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://tsn.ua/analitika/otake-vono-malyata.html>. — Назва з екрана.
9. Андрухович Ю. Рогами вперед. URL: <http://tsn.ua/analitika/rogami-vpered.html>.
10. Андрухович Ю. Свободная страна чи невільна країна? URL: <http://tsn.ua/analitika/svobodnaya-srana-chi-nevilna-krayina.html>.
11. Андрухович Ю. "Стіна" і ми. URL: <http://tsn.ua/analitika/stina-i-mi.html>
12. Андрухович Ю. Умами, або Післямова до свята. URL: <http://tsn.ua/analitika/chmami-avo-pislyamova-do-svyata.html>. — Назва з екрана.
13. Андрухович Ю. У світі тварин. URL: <http://tsn.ua/analitika/u-sviti-tvarin.html>.
14. Андрухович Ю. Холод. URL: <http://tsn.ua/analitika/holod.html>.]
15. Бондар А. Брюки Родіни. URL: http://gazeta.ua/articles/vondar/_bryuki-rodini/179366.
16. Бондар А. Бубчик. URL: http://gazeta.ua/articles/vondar/_vchvsnik/389386.
17. Бондар А. Закон Петі. URL: http://gazeta.ua/articles/vondar/_zakon-peti/231603.
18. Бондар А. Меду вам у труси. URL: http://gazeta.ua/articles/vondar/_medu-vam-u-trusi/200966.
19. Бондар А. Мої ангели. URL: http://gazeta.ua/articles/vondar/_moyi-angeli/176468.
20. Бондар А. Моя політика. URL: http://gazeta.ua/articles/vondar/_moya-politika/209975.
21. Бондар А. Опік. URL: http://gazeta.ua/articles/vondar/_opik-/482315.
22. Бондар А. По воді. URL: http://gazeta.ua/articles/vondar/_po-vodi/198221.
23. Бондар А. Політнормальний. URL: http://gazeta.ua/ru/articles/vondar/_poli_articles_-normalnij/487033.
24. Бондар А. Своїми руками. URL: http://gazeta.ua/ru/articles/vondar/_svoyimi-rukami/564805?mobile=false.
25. Бондар А. Статус. URL: http://gazeta.ua/ru/articles/vondar/_statcs/447599.
26. Бондар А. Тампони. URL: http://gazeta.ua/articles/vondar/_tamponi/368525.
27. Бондар А. Українська загроза. URL: http://gazeta.ua/articles/vondar/_ukrayinska-zagroza-/248878?mobile=false.
28. Бондар А. Український Брейвік. URL: http://gazeta.ua/ru/articles/vondar/_ukrayinskij-vrejvik/392160?mobile=false.
29. Бондар А. Чужа смерть. URL: http://gazeta.ua/articles/vondar/_cuzha-smert/199719.
30. Винничук Ю. Валуєв жив, Валуєв живе. URL: <http://tsn.ua/analitika/valuyev-zhiv-valuyev-zhive-319045.html>.
31. Винничук Ю. Етат немислімий українській язык! URL: <http://tsn.ua/analitika/etat-nyemislimii-ukrainskii-yazik.html>.
32. Винничук Ю. Майдан – народна містерія. URL: <http://tsn.ua/analitika/maydan-narodna-misteriya-326132.html>.
33. Винничук Ю. Не било, нет і не может бить! URL: <http://tsn.ua/analitika/nye-bilo-nyet-i-nye-mozhet-bit.html>.
34. Винничук Ю. Примара українського націоналізму. URL: <http://tsn.ua/analitika/primara-ukrayinskogo-natsionalizmu.html>.

35. Винничук Ю. П'ята колона бдить. URL: <http://tsn.ua/analitika/p-yata-kolona-bdit-323397.html>.
36. Винничук Ю. Челавек з пультом. URL: <http://tsn.ua/analitika/chyelavyek-z-pultom.html>.
37. Винничук Ю. Щоб нам стало легше, вони мусять здохнути? URL: <http://tsn.ua/analitika/snchov-nam-stalo-legshe-voni-musyat-zdonnuti.html>